

seveda obratno: programi, ki so bili slabo izvedeni, naj se v bodoče ne bi izvajali.

Krog med uporabniki in izvajalci tako ni sklenjen, določeni predlogi s strani udeležencev, ki so mnogokrat zelo uporabni, ne prispejo do pravih mest. S tem so na nek način udeleženci tudi moralno oškodovani, ker nimajo možnosti vplivanja na seminarje, ki jih pogosto tudi plačajo.

Skupina udeležencev seminarja pri izvajanju meritev kemijskih lastnosti vode (Zbelovo pri Poljčanah, 2002).

Naslednji problem je število skupin, ki jih MŠZŠ prizna razpisanemu programu. Za leto 2003 je bilo določeno, da se prizna le ena skupina za program, t. j. 15 do 20 udeležencev, dodatne skupine ne bodo financirane (verjetno zaradi pomanjkanja denarja). Kaj naj naredi izvajalec, če se na njegov seminar prijavi 50 udeležencev? Le-ti se dejansko prijavljajo zaradi želje po znanju in izkušnjah, torej želijo sodelovati v točno določenem seminarju. Ali jih je v takem primeru potrebno obvestiti, da jih je preveč in da naj se prijavijo drugam?

Številčno zmanjševanje skupin brez vnaprej dogovorjenega merila pa ni dopustno. Kako torej odrediti, kdo bo med 15-imi "izbranimi"? Logična bi bila vsaj takšna fleksibilnost, da se prijavljenim udeležencem omogoči udeležba - ker sami tako želijo!

In na koncu: kdo je tisti, ki na MŠZŠ določi, kateri programi bodo

financirani, kateri le delno in kateri ne? Opažam, da so že nekaj let le nekatera tematska področja finančno podprta (jezik, računalništvo in okoljska vzgoja). Izhajam iz prepričanja, da je danes nujno potrebno znanje dograjevati na vseh stopnjah in predmetnih področjih, zato naj imajo tudi druge stroke možnost, da se njihovi programi uvrstijo med finančno podprte, pri čemer naj se upošteva kakovost izvedbe in interes udeležencev. Sofinanciranje programa pa je pomembno zato, ker je ravno plačilo stroškov programa pogosto ovira za neudeležbo.

Naj v nekaj vrstic strnem še sporočila udeležencev organizatorjem programa (zbrana so mnenja učiteljev, ki so se v letu 2003 udeležili seminarjev na PeF, ki jih je izvajal Oddelek za geografijo v Mariboru, skupno 115 udeležencev). "Z velikim veseljem zaključujem seminar, ker sem spoznala nove poglede, metode, način dela in razmišljanja geografov." "Seminar je zelo kakovosten, dobro voden in organiziran, posredovano je znanje, ki ga lahko v celoti uporabim v šoli." "Želim si še več takšnih seminarjev, ki prikazujejo metode terenskega dela." Pri potrjevanju novih programov stalnega strokovnega spopolnjevanja bi bilo koristno upoštevati pričakovanja učiteljev in jim vsebino, obseg in izvedbo vsaj delno prilagoditi. Na Oddelku za geografijo v Mariboru to poskušamo zadnjih pet let in iz zapisov udeležencev je razvidno, da uspešno. Prepričana sem, da bi se rešitve za nekatera izpostavljena vprašanja lahko našle brez večjih stroškov - večinoma le z voljo do dela in medsebojnim povezovanjem tako MŠZŠ kakor izvajalcev.

Avtorica besedila in fotografije:
dr. ANA VOVK- KORŽE

Spomladanske ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva

Pomlad je že tradicionalno namenjena izpeljavi treh regionalnogeografskih ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva. Ekskurzije so omogočile temeljit regionalnogeografski pregled obravnavanih regij. Na veliko veselje organizatorja ekskurzij se je strokovnih ekskurzij udeležilo lepo število njegovih članov, članov Društva mladih geografov Slovenije in prijateljev geografije.

Notranjsko podolje

Prvo ekskurzijo (22. marca 2003) je mag. Aleš Smrekar je vodil po Notranjskem podolju od Babnega do Cerknškega polja. Čeprav je pomlad v Ljubljanski kotlini že kazala svojo "cvetočo podobo", je ravno nekaj dni pred našim prihodom na Notranjskem močno snežilo. Na to so nas opozarjali kupi snega ob cesti, ki vodi od Bloške Police do mejnega prehoda Babno Polje. S policisti na mejnem prehodu smo se pogovorili o obmejni problematiki, vrsti prometa in številu potnikov. Kmalu smo ugotovili, da je mejna postojanka onesnaževalec vodotoka - izvirnega kraka Ljubljanice, ki v bližini ponika, saj nima urejene kanalizacije. Obremenjevanje okolja smo si ogledali tudi v neposredni bližini Babnega Polja. V ponikvah in vrtačah so neurejeno odloženi raznovrstni odpadki. Idlična vasica z nekaj lepo obnovljenimi hišami varljivo skriva negativne demografske trende.

Loško polje je v nasprotju z Babnim poljem z večjo gostoto poselitve,

urejenimi okolicami hiš in urbanimi elementi v naseljih že na prvi pogled dajalo vtis večje "razvitosti". Kovinoplastika Lož je paradni konj tamkajšnjega gospodarstva, ki se lahko pohvali tudi z drugimi industrijskimi in obrtnimi obrati. Nato smo se spustili na Cerkniško polje. Prvi postanek je bil namenjen seznanjanju s kmečkim turizmom kot dejavnostjo oživljanja podeželja. Seveda ni šlo brez pojedine in pokušine domačega žganja. Sledilo je seznanjanje z okoljevarstveno problematiko in težavam zaradi navzkrižnih interesov različnih dejavnosti na Cerkniškem polju. Spoznali smo načrte zajezitve in osušitve jezera. Posebno doživetje je bil ogled makete Cerkniškega jezera: v nekaj minutah smo doživeli celoletni proces spreminjanja podobe slavnega Cerkniškega polja.

Brkini

12. aprila 2003 je ekskurzijo vodila mag. Monika Benkovič, ki ji je kljub deževnemu vremenu uspelo zanimivo predstaviti to "odmaknjeno" pokrajino. Brkini so v zgodovini doživljali obdobja uspeha in obdobja nazadovanja ter propadanja. Pretežno flišno hribovje, znano po žledu in občasnih velikih količinah snega, je bilo v času, ko je bil Trst v isti administrativni enoti, pomembno pridelovalno območje za tržaško tržnico. Po drugi svetovni vojni so bili Brkini odrezani od tradicionalnega trga. Zajela jih je močna depopulacija in deagrari-zacija ter propad kulturne pokrajine kljub nekaterim možnostim zaposlovanja v naseljih na robu pokrajine. Zanimivo je, da so danes Brkini spet atraktivni za italijanske turiste, ki ob koncu tedna množično obiskujejo te kraje. Domačini nad njimi niso pretirano navdušeni. Jabolka, poleg sliv tradicionalni pridelek brkinskih kmetov, smo preizkusili in po smešno nizki ceni tudi kupili (kakovost preizkušena!).

Ekskurzijo smo sklenili z obiskom gradu na Premu in pogovorom o bodočih razvojnih možnostih Brkinov.

Pohorje

17. maja 2003 se je poln avtobus geografov pripeljal na Snežni stadion pod Pohorjem, kjer se jim je pridružil dr. Igor Žiberna, in v prelepem, a že malce vročem majskem dnevu predstavil najpomembnejše značilnosti Pohorja (s poudarkom na fizičnogeografskih vsebinah). Pogled iz Bellevueja je res fantastičen, saj je Maribor kot na dlani. Ta del Pohorja se uspešno razvija, kar je posledica bližine Maribora kot zaposlitvenega središča ter izvornega jedra izletnikov, turistov in rekreativcev.

Črno jezero je res izgledalo nekoliko "črno", a vsekakor manj divje kot slap Veliki Šumik. Jezero je umetnega nastanka in je služilo kot rezervoar vode za plavljenje lesa. Ostanke preoblikovanja struge vodotoka zaradi spravljavanja lesa je bilo mogoče videti tudi pri rečici Lobnica.

Črno jezero na Pohorju obdajajo visoko barje, ruševje in smreke (foto: Aleš Smrekar).

Pogled z razglednega stolpa na Rogli je bil enkratni, saj so se neizpodbitno potrdile besede dr. Žiberne glede dvojnosti Pohorja: vzhodni del je bolj uravnan, zahodni pa slemenast. Ob opazovanju učinkov razvoja turizma na tem delu Pohorja smo se spuščali v

dolino, kjer smo proti mraku družno plenili po kamnolomu čizlakita in granodiorita pri Oplotnici.

EKSKURZIJE LGD V JESENI 2003: Terensko spoznavanje problematskih regij v Sloveniji.

SUHA KRAJINA, 11. 10. 2003.

Vodja: dr. Marjan Ravbar, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.

Cilj: spoznavanje družbenogeografskih procesov in demografskih tipov naselij v Suhi krajini.

Okvirna pot: Ljubljana-Žužemberk-Dobrnica-Ljubljana. Odhod: 8.00, Kongresni trg.

ZASAVJE, 8. 11. 2003.

Vodje: člani Društva mladih geografov Slovenije; mentor mag. Blaž Repe, Oddelek za geografijo FF UL.

Cilj: predstavitev Zasavja - značilne slovenske problemske regije. Okvirna pot: Ljubljana-Litija-Trbovlje-Zagorje ob Savi-Trojane-Ljubljana.

Odhod: 8.00, Kongresni trg.

Prijava do 20. septembra 2003 na telefonski odzivnik LGD (01 200 27 30).

Cena: 3.500 SIT za člane LGD; 4.200 SIT za nečlane. Plačilo na TRR št. 02010-0092471715. Cena ob plačilu na avtobusu: 4.000 SIT (člani LGD) in 4.700 SIT (nečlani LGD).

Ekskurziji sta objavljeni v Katalogu stalnega strokovnega spopolnjevanja za šolsko leto 2003/2004 in prinašata 1 točko.

Avtor besedila:
SIMON KUŠAR